

Povodom Svjetskog dana zdravlja posvećenog očuvanju antibiotika

Arjana Tambić Andrašević

Voditelj ISKRA-e

U prilogu je članak objavljen u časopisu Medicina, posvećen problemu rezistencije bakterija na antibiotike i namijenjen hrvatskoj medicinskoj javnosti, za koji mislim da oslikava bitne probleme u Hrvatskoj i svijetu na tom području. U članku se opisuju problematične multiplerezistentne bakterije, ali i aktivnosti u Hrvatskoj i svijetu usmjerene na ograničavanje njihovog širenja. Članak je objavljen 2007.g. Što se u međuvremenu u Hrvatskoj na području rezistencije i njene kontrole dogodilo? Interdisciplinarna sekcija za kontrolu rezistencije na antibiotike (ISKRA), osnovana 2006.g., nastavila je raditi i uspješno je završila pisanje, u članku najavljenih, prvih ISKRA hrvatskih nacionalnih smjernica. Smjernice o MRSA, infekcijama mokraćnih puteva, grlobolji i kirurškoj profilaksi redom su objavljivane u Liječničkom vjesniku. U 2011.g. započet je novi krug pisanja ISKRA hrvatskih nacionalnih smjernica, na temu prostatitisa, izvanbolničkih pneumonija te sistemnih gljivičnih infekcija. Smjernice su samo dio nacionalnih aktivnosti u cilju poboljšanja propisivanja antibiotika. Bitnu ulogu ima i podizanje kvalitete edukacije na tom području u dodiplomskoj nastavi te kontinuirana medicinska edukacija liječnika. Uz svesrdni angažman mnogih društava i organizacija na putu smo sve bolje informiranosti liječnika o nuždi racionalizacije propisivanja antibiotika. Međunarodne organizacije poput Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i Europskog centra za kontrolu i prevenciju bolesti (engl. "European Center for Disease Control and Prevention", ECDC) upućuju na nužnost boljeg informiranja građana o problemu gubitka djelotvornosti antibiotika zbog njihove prevelike i često neopravdane uporabe. Neinformirani građani igraju bitnu ulogu u zlouporabi antibiotika. S tim u vezi SZO je ove godine Svjetski dan zdravlja, 7. travnja posvetila problemu rezistencije na antibiotike, a ECDC je 18. studenog proglasio Europskim danom svjesnosti o antibioticima. Na web stranici iskra.bfm.hr mogu se naći letci i video materijal pogodan za edukaciju građana te Vas pozivamo da se uključite u javnu kampanju i u svojim sredinama pomognete očuvanju djelotvornosti ovih dragocjenih lijekova. Liječnici u Hrvatskoj se u proteklih nekoliko godina sve više konsolidiraju u borbi protiv rezistentnih bakterija. A što se događa s bakterijama? Nažalost, multiplo rezistentni *Acinetobacter baumannii* nam se u zadnje dvije godine znatno proširio po bolnicama, a stigle su nam i enterobakterije koje proizvode karbapenemaze, za sada kao sporadični izolati, ali s prijetnjom uspješnijeg širenja u nadolazećim godinama. Ohrabruje činjenica da potrošnja antibiotika u Hrvatskoj u zadnje dvije godine pokazuje blagi trend pada. Još uvijek se, međutim, ubrajamo u zemlje velike potrošače antibiotika s posljedično visokim stopama rezistencije na mnoge antibiotike. Samo zajedno, svatko u svojem djelokrugu rada, možemo potrošnju antibiotika svesti na racionalnu razinu te očuvati djelotvornost antibiotika za buduće generacije.

Prof.dr.sc. Arjana Tambić Andrašević

Voditelj ISKRA-e